

Concursul Interjudețean de Matematică și Informatică

"Grigore C. Moisil"

Ediția a XXXI-a, Satu Mare, 8-11 aprilie 2016

Clasa a VIII-a

1. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție pentru care $f(x+1) \leq x \leq f(x) + 1$ oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$ și tetraedrul regulat $VABC$. Pe muchia BC se consideră un punct M , iar pe muchia VA se consideră punctul N astfel încât segmentul $[MN]$ să fie minim (să aibă lungimea mai mică decât lungimea oricărui alt segment determinat de un punct al muchiei BC și un punct al muchiei VA). Știind că lungimea segmentului $[MN]$ este egală cu lungimea segmentului determinat de punctele de intersecție ale graficului funcției f cu axele de coordonate, măsurat în centimetri, aflați volumul tetraedrului $VABC$.

Soluție.

$x \rightarrow x+1 \Rightarrow f(x) = x-1$, deci lungimea segmentului $[MN]$ este $\sqrt{2}$ cm (2 puncte)

$\triangle ABM \equiv \triangle VBM$ (L.U.L), deci $[MA] \equiv [MV]$.

Atunci $\triangle MAV$ este isoscel indiferent de alegerea punctului M pe muchia BC , rezultă că N este mijlocul segmentului $[VA]$. Pentru ca distanța de la M la N să fie minimă trebuie ca $NM \perp BC$, triunghiul BNC fiind isoscel, rezultă că M este mijlocul muchiei BC . (2 puncte)

Deci MN este înălțimea $\triangle MAV$ în care $MA = MV = \frac{l\sqrt{3}}{2}$, unde l este lungimea laturii tetraedrului regulat $VABC$.

Atunci $MN = \frac{l\sqrt{2}}{2} = \sqrt{2} \Rightarrow l = 2$ cm (2 puncte)

$V_{VABC} = \frac{l^3\sqrt{2}}{12} = \frac{2\sqrt{2}}{2} \text{cm}^2$. (1 punct)

Clasa a VIII-a

2. Fie a, b, c numere reale mai mari sau egale cu 2. Arătați că

$$a(bc - 5b + 8) + b(ac - 5c + 8) + c(ab - 5a + 8) \geq 12.$$

Pentru care triplete (a, b, c) are loc egalitatea?

Soluție.

Inegalitatea se scrie echivalent

$$3abc - 5ac - 5bc - 5ab + 8a + 8b + 8c \geq 12.$$

(1 punct)

Simetria coeficienților ne sugerează scrierea inegalității sub forma

$$\begin{aligned} & abc - 2ac - 2bc - ab + 2a + 2b + 4c - 4 + \\ & + abc - 2ab - 2ac - bc + 2b + 2c + 4a - 4 + \\ & + abc - 2ab - 2bc - ac + 2a + 2c + 4b - 4 \geq 0, \end{aligned}$$

(2 puncte)

de unde obținem inegalitatea echivalentă

$$(a - 2)(b - 2)(c - 1) + (b - 2)(c - 2)(a - 1) + (c - 2)(a - 2)(b - 1) \geq 0.$$

(1 punct)

Ultima inegalitate este adevărată deoarece $a, b, c \geq 2$.

(1 punct)

Egalitatea are loc pentru tripletele (a, b, c) de forma $(2, 2, t)$, $(2, t, 2)$ și $(t, 2, 2)$ cu $t \geq 2$.

(2 puncte)

Clasa a VIII-a

3. Pentru $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, se consideră

$$a_n = \frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{3n+1} \text{ și } b_n = \frac{1}{\sqrt{n}} \left(1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} \right).$$

Arătați că $[a_n] = [b_n]$, unde $[x]$ reprezintă partea întreagă a numărului real x .

Soluție.

$$(n+1+n+2+\dots+3n+1) \left(\frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{3n+1} \right) > (2n+1)^2 \Rightarrow a_n > 1 \quad (2 \text{ puncte})$$

$$a_n < \underbrace{\frac{1}{n+1} + \dots + \frac{1}{n+1}}_{2n+1 \text{ ori}} = \frac{2n+1}{n+1} < 2 \Rightarrow a_n \in (1, 2) \text{ și } [a_n] = 1. \quad (1 \text{ punct})$$

$$\frac{1}{\sqrt{k}} = \frac{2}{2\sqrt{k}} > \frac{2}{\sqrt{k+1} + \sqrt{k}} = 2(\sqrt{k+1} - \sqrt{k})$$
$$\Rightarrow 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} > 2(\sqrt{n+1} - 1) \quad (2 \text{ puncte})$$

$$b_n > 1 \quad (1 \text{ punct})$$

$$\frac{1}{\sqrt{k+1}} = \frac{2}{2\sqrt{k+1}} < \frac{2}{\sqrt{k+1} + \sqrt{k}} = 2(\sqrt{k+1} - \sqrt{k}) \Rightarrow$$
$$\Rightarrow 1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} < 2\sqrt{n} \Rightarrow b_n < 2 \text{ și } [b_n] = 1 \quad (1 \text{ punct})$$

Clasa a VIII-a

4. Determinați numerele naturale n pentru care $1 - 5^n + 5^{2n+1}$ este pătrat perfect.

Soluție.

$$5^n (5^{n+1} - 1) = m^2 - 1 = (m - 1)(m + 1)$$

$$(m + 1) - (m - 1) = 2 \Rightarrow 5 \text{ divide } m - 1 \text{ sau } m + 1$$

(1 punct)

Cazul 1. 5 divide $m - 1 \Rightarrow m - 1 = 5^n k$ și obținem

$$5^{n+1} - 1 = (m + 1)k = (5^n k + 2)k, \text{ deci}$$

$$5^n (5 - k^2) = 2k + 1$$

pentru $k = 1$ nu sunt soluții

pentru $k = 2$ se obține soluția $n = 1$

pentru $k \geq 3$ nu se obțin soluții.

(3 puncte)

Cazul 2. 5 divide $m + 1 \Rightarrow m + 1 = 5^n k$ și obținem

$$5^{n+1} - 1 = (m - 1)k = (5^n k - 2)k, \text{ deci}$$

$$5^n (k^2 - 5) = 2k - 1$$

pentru $k \leq 3$ nu se obțin soluții.

pentru $k \geq 4$ se obține

$$5^n (k^2 - 5) > 5(k + 2)(k - 3) \geq 5k + 10 > 2k - 1$$

(3 puncte)